

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертаційну роботу
СОРОКУН Юлії Сергіївни
на тему: «МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ
ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ КОНЦЕПЦІЇ
ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»**

В умовах нестабільності розвитку соціально-економічної системи транспортні підприємства потребують впровадження сучасних інструментів забезпечення ефективного використання усіх видів наявних ресурсів та підвищення рівня управління. Переорієнтація виробничих і технологічних процесів на постійне підвищення якості процесів на підприємстві у підсумку призводить до підвищення якості продукту та зниження витрат. В цьому контексті заслуговує на увагу дієва та результативна концепція ощадливого виробництва, застосування якої дозволяє створювати максимальну цінність для клієнта з одночасною оптимізацією витрат та ресурсів бізнесу. Використання концепції ощадливого виробництва в системі управління діяльністю транспортних підприємств дозволяє мінімізувати втрати при досягненні максимальної продуктивності бізнес- процесів, що в підсумку призводить до структурної перебудови бізнесу на всіх рівнях управління.

Отже, гостро постає питання формування механізму управління діяльністю транспортних підприємств з акцентом на ощадливе виробництво, що й обумовлює актуальність теми представленої дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота виконана відповідно до науково-дослідної роботи Державного університету інфраструктури та технологій

«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств України в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0118U100624, 2019-2022 рр.), де автором досліджено потенціал та перспективи розвитку транспортної галузі України.

Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Сорокун Юлії Сергіївни складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 202 сторінки друкованого комп'ютерного тексту. Основний зміст дисертаційної роботи викладено на 144 сторінках. Робота містить 21 таблицю та 36 рисунків, список використаних джерел зі 176 найменувань.

Дисертація містить нові науково обгрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, а саме полягає в обгрунтуванні теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо формування механізму управління діяльністю транспортних підприємств на засадах концепції ощадливого виробництва.

Отримані здобувачем результати дисертаційного дослідження, сформульовані висновки та рекомендації є науково обгрунтованими і базуються на використанні сучасних методів дослідження, а саме: узагальнення та системного аналізу (при вивченні теоретичних підходів щодо сутності управління, механізму та механізму управління), порівняння та динамічного ряду (при аналізі стану, тенденцій розвитку транспортних підприємств), графічні (для наочного відображення аналітичних даних та результатів досліджень), логічного узагальнення (при визначенні факторів, які впливають на діяльність транспортних підприємств; при систематизації та класифікація інструментів концепції

ощадливого виробництва), економіко-математичного моделювання (при побудові моделі інтегрального показника оцінки ефективності діяльності транспортного підприємства після впровадження концепції ощадливого виробництва).

Найважливіші результати дисертації, які характеризують новизну виконаного дослідження, полягають у такому:

удосконалено:

- механізм управління діяльністю транспортних підприємств на засадах концепції ощадливого виробництва, який на відміну від існуючих, визначається як сукупність цілей, принципів, мети та комплексу специфічних інструментів щодо оптимізації процесів, технологій та мислення, який ґрунтується на визначенні інтегрального показника оцінювання рівня ефективності транспортного підприємства, що дозволяє оцінити ефективність впровадження концепції ощадливого виробництва та забезпечити результат в частині безперервного вдосконалення якості надання транспортних послуг та покращення показників ефективності діяльності транспортного підприємства;

- концептуальну модель впровадження механізму управління діяльністю транспортним підприємством на засадах концепції ощадливого виробництва, яка на відміну від існуючих, складається з взаємопов'язаних та послідовних блоків: підготовки, планування, впровадження та оцінки, завершення впровадження та передбачає здійснення моніторингу та контролю всіх етапах, що сприятиме трансформації бізнес-процесів транспортного підприємства за рахунок впровадження концепції ощадливого виробництва;

- методичний підхід до оцінки рівня ефективності діяльності транспортного підприємства від впровадження концепції ощадливого виробництва, який на відміну від існуючих, ґрунтується на визначенні тенденцій змін показників роботи підприємства (економічної

ефективності, ефективності управління персоналом, галузевої специфіки транспортного підприємства та ефективності використання основних засобів), розрахунку інтегрального показника та оцінці отриманих ефектів від реалізації механізму управління діяльністю транспортних підприємств на засадах концепції ощадливого виробництва;

дістали подальшого розвитку:

- систематизація та класифікація інструментів концепції ощадливого виробництва залежно від сфер удосконалення, на яку має здійснюватися вплив, які на відміну від існуючих, об'єднано у дві групи оптимізації процесів, технологій та удосконалення мислення (прямого та непрямого впливу), що забезпечують безперервного вдосконалення бізнес-процесів на основі підвищення цінності до послуг, що надаються операційною системою підприємства, мінімізацію можливих втрат і постійне поліпшення через використання інструментів концепції ощадливого виробництва;

- методичні засади до обґрунтування ключового фактору ефективного процесу впровадження концепції ощадливого виробництва в діяльність підприємств, а саме інструментів ощадливого виробництва на основі розрахунку рівня важливості, що дозволяє забезпечити створення культури безперервного вдосконалення якості надання послуг та підвищення показників рівня ефективності діяльності транспортного підприємства при реалізації механізму управління діяльністю транспортних підприємств на засадах концепції ощадливого виробництва;

- сутність поняття «механізм управління діяльністю транспортним підприємством на засадах концепції ощадливого виробництва», під яким слід розуміти, взаємопов'язану сукупність структурних елементів зі зворотним зв'язком, що визначає суб'єкт, об'єкт, цілі, принципи та мету, які впливають на вибір інструментів

ощадливого виробництва, за рахунок використання яких підвищиться результативність внутрішніх функціональних сфер діяльності транспортного підприємства.

Висновки та пропозиції, отримані в результаті дослідження, можуть бути використані транспортними підприємствами, а також органами державної і місцевої влади, галузевими та професійними асоціаціями у процесі прийняття управлінських рішень, які стосуються розробки, формування та активізації впровадження концепції ощадливого виробництва у діяльність підприємств транспортної галузі.

Практичне значення одержаних результатів підтверджується їх застосуванням у діяльності підприємств та у навчальному процесі, зокрема: в діяльності ТОВ «ДЕЛІВЕРІ» (акт впровадження № 01-вп від 03.04.2023 р.) та ТОВ «Консольлай» (акт впровадження № 28/02-04 від 28.04.2023 р.).

Результати досліджень використовуються у навчальному процесі Державного університету інфраструктури та технологій при викладанні дисциплін «Креативний менеджмент», «Управління конкурентоспроможністю», «Адміністративний менеджмент» (акт впровадження № 397а/01-11 від 29.05.2023 р.).

Отримані наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою. Основні результати дисертаційної роботи опубліковано в 11 наукових публікаціях, у тому числі 5 наукових статей у наукових фахових виданнях України та виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних; 6 публікації у виданнях апробаційного характеру.

У дисертації та наукових публікаціях здобувача не виявлено академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації даних чи будь яких інших порушень принципів академічної доброчесності.

Поряд з позитивними якостями роботи, які заслуговують на увагу, в дисертаційній роботі мають місце дискусійні положення та окремі рекомендації:

1. В роботі автором проведено аналіз трактувань вітчизняною та зарубіжною науковою спільнотою поняття «ощадливе виробництво» (стор.46-48), було б доцільно акцентувати увагу на особливостях даної категорії саме для транспортних підприємств, що б посилювало авторську позицію стосовно методичних аспектів дослідження.

2. При дослідженні тенденцій розвитку транспортних підприємств було б доцільно проаналізувати показники діяльності АТ «Укрзалізниця», оскільки це підприємство має практичний досвід використання концепції ощадливого виробництва в системі управління залізничним транспортом України.

3. Автором в третьому розділі дисертаційної роботи визначено, що одним з результатів від впровадження концепції ощадливого виробництва є створення культури безперервного вдосконалення якості надання послуг. Проте, бажано було б деталізувати методи, що можуть бути застосовані для оцінки якості надання транспортних послуг.

В цілому, слід наголосити, що вказані дискусійні положення та рекомендації не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи та не применшують наукову та практичну цінність результатів дослідження.

В цілому дисертація є самостійною завершеною науковою роботою, зміст відповідає обраній темі та забезпечує досягнення поставленої мети та задач дослідження. За рівнем наукової новизни, теоретичного та практичного значення, ступенем апробації й відображення основних положень дисертаційна робота «Механізм управління діяльністю транспортних підприємств на засадах концепції ощадливого виробництва» відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» та вимогам

Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор Сорокун Юлія Сергіївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензент:

професор кафедри бізнес-логістики

та транспортних технологій

Державного університету

інфраструктури та технологій

доктор економічних наук, професор

Ольга ШКУРЕНКО

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
Підпис: *Шкуренко Ольга Сергіївна*
Засвідчує: *Заступник начальника*

Відділ кадрів

Н.О. Бутрине